

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **R. V.**
zastoupen Mgr. Janou Pustelníkovou, advokátkou
se sídlem Dlouhá 103, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. října 2018, č. j. OAM-418/ZA-ZA11-K02-2018, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou. Namítl, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany byl jako účastník zkrácen na svých právech, proto rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu výroku o neudělení mezinárodní ochrany. Má zato, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, dále porušil ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, jelikož žalovaný nepřihlížel pečlivě ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo a ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění neobsahuje zákonem požadované náležitosti, zejména pak úvahu žalovaného vztahující se k podkladům pro rozhodnutí. Žalobce je dále toho názoru, že bylo porušeno ustanovení § 14a zákona o azylu, neboť mu v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí vážné újmy. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Tento názor zopakoval i v replice k vyjádření žalovaného ze dne 24. 1. 2019 a doplnil, že správní orgán má posuzovat nejen faktory svědčící v neprospěch žadatele o mezinárodní ochranu, ale i ty, které mu jsou ku prospěchu. Této povinnosti však žalovaný nedostál.
3. Žalobce v podané žalobě předně upozornil na skutečnost, že žalovaný je v řízení o udělení mezinárodní ochrany povinen dbát základních zásad správního řízení vyjádřených v ustanovení § 2 až § 8 správního řádu a dbát na individualizaci správního řízení. Žalovaný měl v tomto směru pochybit, jelikož nezjistil dostatečně skutkový stav věci a nepřihlédl ke všem rozhodným okolnostem, což vedlo k nesprávné aplikaci ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobce tak nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nesplňuje podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany, jelikož mu dle jeho názoru měla být udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu ve spojení s § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobce upozorňuje na nebezpečí vážné újmy, které mu jakožto civilistovi hrozí v důsledku svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Případně by mu měla svědčit mezinárodní ochrana z důvodu strachu z pronásledování kvůli jeho příslušnosti k určité sociální skupině – ruský mluvících obyvatel na Ukrajině. Dle vysvětlení žalobce má k této skupině obyvatel na Ukrajině většinová populace averzi a připisuje jim zavinění ozbrojeného konfliktu s Ruskou federací. Mezi příslušníky dané menšiny panuje strach z násilí a žalobce je toho názoru, že mu po příjezdu do vlasti hrozí vězení nebo smrt, tedy mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci vnitřního ozbrojeného konfliktu.
4. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, který ho označil za nevěrohodného, jelikož jako jeho jedinou motivaci k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany shledal legalizaci pobytu na území České republiky. Žalobce má přitom za to, že pokud žalovaný považoval jeho žádost za zjevně nedůvodnou, neměl věc meritorně posuzovat. Závěry žalovaného o tom, že žalobce měl pouze využít institutu mezinárodní ochrany, jsou zcela nepodložené. Oporu ve správním spisu nemá ani názor žalovaného týkající se efektivity u trestních a soudních řízení v zemi původu. Žalobce v tomto směru postrádal ze strany žalovaného posouzení toho, zda tato efektivní jednání na Ukrajině skutečně probíhají. Žalovaný v případě žalobce neposoudil, zda se konkrétně jemu mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů.

5. Žalobce poté uvedl, že na Ukrajině dochází k diskriminaci a nepřátelskému chování vůči ruskojazyčnému obyvatelstvu, jež je tolerováno státními orgány (tyto závěry vyvozuje i z materiálů obstaraných žalovaným: Informace OAMP Ukrajina – Národnostní menšiny ze dne 20. 9. 2017). Žalobce podotkl, že na západě republiky vnímají přistěhovalce z východní části Ukrajiny jako ty, kteří způsobili válku a ti pak čelí společenské diskriminaci a žalobce se z tohoto důvodu cítí být potenciální obětí diskriminačních praktik místního obyvatelstva (doposud pobýval mnoho let na území České republiky). Žalobce tak nesouhlasí s argumentem žalovaného o jeho případné možnosti přesídlení v rámci Ukrajiny, a to i z důvodu možných kontrol ze strany úřadů a nedostatečného standardu lidského žití. Žalobce dále podotkl, že neochota podílet se na bojích a nástupu do vojenské služby nemá v případě posuzování nároku na udělení mezinárodní ochrany žádnou relevanci.
6. Žalobce souhlasí se závěry žalovaného v tom směru, že ozbrojený konflikt probíhá pouze ve dvou oblastech Ukrajiny, a nikoliv na celém území. Žalobce se však domnívá, že újma spojená s ozbrojeným konfliktem hrozí právě v případě místa jeho bydliště, které se nachází na území Doněcké oblasti.
7. Žalobce se v doplnění žaloby ze dne 26. 2. 2019 více vyjádřil ke svému životu na Ukrajině. Uvedl, že žil ve městě Alčevsk, které se nachází v Donbasu ve východní části Ukrajiny. Toto město bylo vybombardováno. Rodným městem žalobce pak bylo město Charcyzk, v němž žalobce nebyl již 30 let. Toto město se také nachází v Donbasu. Žalobce aktuálně nemá žádné zázemí a je toho názoru, že přesídlení v rámci Ukrajiny by mohlo být pouze dočasné, jelikož nekončící boje mohou postoupit i dále do vnitrozemí. Přestože úřady a občanská společnost poskytují osobám dočasné ubytovací prostory, možnosti bydlení se nacházejí ve venkovských oblastech, kde jsou malé šance k nalezení zaměstnání nebo jiné obživy. Žalobce ztratil na rodinu i přátele kontakt, nemá nikoho, na koho by se mohl obrátit. Namítá, že mu hrozí vážná újma v důsledku ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny (ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu). V tomto směru odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68. Z něho dovodil, že: *„pokud ozbrojený konflikt nemá charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země.“* Zároveň poukazuje na fakt, že na Ukrajině se nejedná o tzv. totální konflikt (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014-17). Žalovaný měl zkoumat kumulativně podmínky možného vnitřního přesídlení žalobce ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011-108, těmi jsou: *„dostupnost oblasti, účinnost přesunu jako řešení proti pronásledování či vážné újmy v původní oblasti, absence hrozby navrácení do původní oblasti a minimální standard ochrany lidských práv“*.
8. Žalobce má za to, že podmínky jeho návratu do vlasti a zvláště pak otázka jeho vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny nejsou kompatibilní s lidskoprávními požadavky. Žalovaný v tomto směru nedostatečně posoudil důvody pro udělení mezinárodní ochrany, které by měly reflektovat aktuální situaci v místě původu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 5 Azs 80/2007-87). Žalobce poukázal na další dokumenty, které prokazují, že i v současné době dochází v Doněcké oblasti k ozbrojeným střetům a bezpečnost obyvatel Doněcké oblasti je značně snížena i vzhledem k nesystematickému

rozmístění min (Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2016-Ukrajina; Zpráva Ministerstva vnitra, o dodržování lidských práv v roce 2017 – Ukrajina; článek z Aktualne.cz ze dne 17. 3. 2015 – Zabíjení nekončí; článek z Aktualne.cz ze dne 13. 4. 2016 – Ukrajina se snaží odminovat Donbas).

9. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný se vyjádřil k podané žalobě přípisem ze dne 10. 12. 2018. Po obdržení doplnění žaloby ze dne 26. 2. 2019 již ničeho k věci nedoplnil. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou a trvá na správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že žalobní argumentace je obecná, přičemž odkazuje pouze na ustanovení zákona o azylu a správního řádu. Žalovaný má za to, že žalobce mu nemůže vytýkat, že v předcházejícím řízení nezjistil skutečný stav věcí, pokud žalobce sám takové skutečnosti netvrdil ani nenavrhoval důkazy, které pro taková tvrzení svědčí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 21. 9. 2006, č. j. 7 Azs 221/2005-56). Žalovaný doplnil, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany vycházel z důvodů žalobcem uvedených k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ze skutkového stavu, který zjistil řádným procesním postupem. Žalovaný je toho názoru, že není povolán k tomu, aby domýšlel a doplňoval důvody žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv formě. Doplnil přitom, že důkazní břemeno v tomto typu řízení vyplývá z břemene tvrzení, které je odvislé od žalobce, jakožto žadatele o azyl, je tedy na něm, aby věrohodně svá tvrzení doložil.
11. Žalovaný dále trvá na správnosti a zákonnosti svého závěru o absenci hrozby nebezpečí tzv. *vážné újmy* žalobci ve smyslu § 14a zákona o azylu. Odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57 není dle žalovaného případný, jelikož okolnosti, ze kterých žalobce dovozuje hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, nebyly a nejsou součástí jeho výpovědi v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se proto domnívá, že argumentace žalobce použitá v předmetné žalobě je spíše účelově použita s cílem více přiblížit svůj příběh azylově relevantním okolnostem. Žalovaný dále podotkl, že smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o udělení mezinárodní ochrany, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně stanovených v § 14a zákona o azylu neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 7 Azs 8/2015-56, též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 Azs 11/2009-99). Žalovaný konstatoval, že tyto důvody v případě žalobce neshledal.
12. K námitce žalobce ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu, že mu hrozí nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, popřípadě má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině (rusky mluvících obyvatel, k nimž má většinová populace averzi a připisuje jim zavinění ozbrojeného konfliktu s Ruskem) žalovaný uvedl, že se řádně a úplně zabýval hodnocením možnosti udělení doplňkové ochrany a jím učiněné závěry jsou zcela konformní se závazky plynoucími z

mezinárodních smluv i s ustálenou judikaturní praxí (viz rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, kde byl formulován tzv. třístupňový test). Žalovaný posléze konstatoval, že správní orgán nemá žádnou možnost správní úvahy ve směru rozšiřování vymezených důvodů pro udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 7Azs 163/2015-36).

13. Žalovaný dále upozornil na to, že před vydáním napadeného rozhodnutí jím byly opatřeny relevantní zdroje informací týkající se bezpečnostní situace na Ukrajině, které porovnával s výpovědí žalobce. Z těchto materiálů zjistil skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zabýval se všemi okolnostmi, které v průběhu správního řízení žalobce sdělil. Žalovaný má za to, že z námitky žalobce nijak neprokazují, že by žalovaný porušil některá ustanovení správního řádu, zákona o azylu.
14. Žalovaný považuje žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany za účelově podanou. Uvedl, že: „*po podrobném prostudování výpovědi žalobce v předchozím řízení o MO, shledal žalovaný žalobcem deklarované důvody za čistě účelová tvrzení, a to ve snaze o legalizaci jeho dalšího pobytu na území ČR. Žalovaný v těchto souvislostech proto dále odkazuje na rozhodnutí PČR č. j. CPR- 15290/ČJ-2018-931200-SV ze dne 21. 5. 2018, dle kterého žalobce do protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 14. 5. 2018 mj. uvedl, že mu ve vycestování z ČR a návratu na Ukrajinu brání jen to, že nemá platné cestovní doklady a d o m n í v á s e, že ukrajinské úřady nebudou žalobce považovat za svého občana kvůli tomu, že je ruské národnosti.*“ Tyto obavy lze však dle žalovaného vyvrátit, jelikož ten ověřil, že nový cestovní doklad za doklad ztracený vydává žadateli každý zastupitelský úřad Ukrajiny v zahraničí, samozřejmě i na území České republiky a jedná se o nepravdivou či nepodloženou argumentaci žalobce a uvedený důvod nemůže být překážkou pro jeho vycestování z České republiky.
15. K obavě žalobce z povolání do armády žalovaný uvedl, že taková případná obava není důvodná a to hlavně z důvodu věku žalobce (53 let), kdy ten nesplňuje věkový limit pro odvod do ukrajinské armády. Základní povinnou vojenskou službu již sice žalobce absolvoval, nicméně žalovaný správní orgán doplnil, že branná povinnost je zcela legitimní státoobčanskou občanskou povinností.
16. Žalovaný dále dospěl k závěru, že žalobce může pobývat v jakékoliv oblasti západní nebo střední části Ukrajiny, neboť debaty o postavení jazyka menšin, především ruštiny, a vztahu k ukrajinštině se objevují na Ukrajině pravidelně již od vzniku samostatné Ukrajiny. Podklady opatřené žalovaným, tj. zprávy a informace o bezpečnostní situaci a stavu ochrany lidských práv a svobod na Ukrajině, jsou časově k projednávané věci aktuální a spolehlivé.
17. V závěru žalovaný konstatoval, že žadatel neuvedl, a ani žalovaný nenalezl, jediný objektivní důvod, pro který se by se žalobce nemohl po návratu do vlasti bezpečně usídlit na ukrajinskou vládou kontrolovaném území, kde by si našel zaměstnání s odpovídajícím platovým ohodnocením na uhrazení svých životních nákladů. Žalovaný je toho názoru, že případné vnitřní přesídlení (resp. pobyt žalobce na ukrajinskou vládou kontrolovaném území) je možno považovat za reálné, přiměřené, smysluplné. Žalovaný dodal, že problematika vnitřního přesídlení na Ukrajině je upravena zákonem, přijatým a schváleným parlamentem Ukrajiny. Žalovaný tak nedospěl k závěru, že by žalobci hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy bez zachování minimálního standardu ochrany lidských práv. Žalovaný s ohledem na výše uvedené navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání soudu

18. Při jednání soudu dne 1. 10. 2019 účastníci řízení v podstatě zopakovali podstatný obsah svých písemných podání.
19. Zástupkyně žalobce zdůraznila, že žalobce pochází a před svým odchodem žil v oblasti Donbasu, tedy v Doněcké oblasti, kde v současné době probíhají boje mezi ukrajinskou armádou a separatisty. Dále doplnila, že žalobce se nemůže do této oblasti vrátit již jen z toho důvodu, že nedisponuje žádnými doklady. Za této situace by se do místa svého posledního bydliště na Ukrajině dostával velmi obtížně. Zástupkyně žalobce má přitom za to, že by mu do doby, než by si tam doklady obstaral, hrozilo vyhladovění nebo zabití a konečně opětovně poukázala na nepříznivou atmosféru panující vůči Rusky mluvícímu obyvatelstvu na Ukrajině. Tato situace ztěžuje žalobci možnost sehnat si bydlení či práci.
20. Žalobce k dotazu krajského soudu uvedl, že se necítí být Ukrajincem, ale cítí se být „*Rusem z Donbasu*“. V případě jeho navrácení na Ukrajinu by se musel učit ukrajinský jazyk. Ve vlasti přitom nemá žádné vazby. Žalobce vidí jako jeden z možných problémů jeho návratu i to, jak si obstarat starobní důchod. Popsal, že za tímto účelem by totiž musel jet nejprve do města, kde se narodil, tam by ho dle jeho názoru ovšem nepustili, protože nemá ukrajinské doklady. I kdyby se tam dostal, tak by si tam stejně nic nevyřídil, a to opět z důvodu absence dokladů.
21. Pověřený pracovník žalovaného odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě. Dle jeho názoru se žalovaný jeho žádostí zabýval velmi podrobně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, proč není možné žalobci mezinárodní ochranu v žádné z jejich forem udělit. Pověřený pracovník žalovaného zdůraznil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až po 15 letech, kdy žije v České republice. Odkázal také na judikaturu azylových soudů ohledně posuzování současné situace na Ukrajině. Setrval na konstantním postoji žalovaného a navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
23. V přezkumném řízení soud ověřil z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.
24. Žalobce dne 14. 5. 2018 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z obsahu správního spisu krajský soud naznal, že žalovaný poprvé požádal o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky dne 16. 12. 2000. Jelikož se v průběhu zahájeného řízení nedostavil bez řádné omluvy k pohovoru a ani na následné opakované vyzvání nereagoval, řízení bylo rozhodnutím ze dne 31. 7. 2001, č. j. OAM-3539/VL-07-P16-2000 (nabylo PM dne 29. 9. 2001) ve smyslu ustanovení § 25 odst. 1 zákona o azylu, v platném znění, zastaveno. Žalobce využil možnosti podat proti výše uvedenému rozhodnutí rozklad (učinil tak dne 26. 9. 2001), kterému bylo dne 10. 5. 2002 vyhověno. Se žalobcem byl následně dne 24. 9. 2002 proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce se vyjádřil v tom smyslu, že do České republiky přijel za prací na základě zaplaceného pobytového oprávnění. Po skončení platnosti tohoto oprávnění žalobce zadržela policie a byl mu udělen zákaz pobytu na území České republiky na tři roky. Jelikož veškerý jeho finanční obnos padl na obstarání výše zmíněného pobytového oprávnění, žalobce neměl finanční prostředky na cestu do vlasti a pracoval v České republice tzv. na černo. Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly ekonomické důvody. Žalobce uvedl, že na Ukrajině nemá žádnou budoucnost. Ze správního spisu dále krajský soud naznal, že dne 30. 12. 2002 vydal správní orgán rozhodnutí č. j. OAM-3539/VL-07-P10-2000, kterým nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena (rozhodnutí nabylo PM dne 19. 2. 2003). Žalobce poté podal proti tomuto rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji dne 30. 9. 2003 zamítl. Tento rozsudek Městského soudu v Praze nabyl právní moci dne 3. 11. 2003. Žalobce tak od následujícího dne tj. od 4. 11. 2003, do dne 14. 5. 2018 pobýval na území EU bez cestovního dokladu a platného víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Jelikož tím porušil povinnost, kterou mu ukládá ustanovení § 103 písmene n) zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců, v platném znění, tedy že nepobýval na území České republiky s platným cestovním dokladem a vízem, bylo mu dne 18. 5. 2018 uloženo správní vyhoštění na dobu čtyř let (pozn. vzhledem k dosud probíhajícímu řízení o udělení mezinárodní ochrany dosud nevykonatelné).
25. V nyní posuzované žádosti žalobce uvedl, že je ukrajinské státní příslušnosti a národnosti, narodil se ve městě Charcyzk v Doněcké oblasti, je ateista. Dále sdělil, že cestovní pas mu byl odcizen v roce 2005 na tržnici v Praze, politického života se nijak neúčastnil. Žalobce je ženatý, o své ženě nemá od roku 1999 žádné informace. Má dále jednu dceru, která žije s manželkou a také o ní nemá žádné informace. Žalobce podotkl, že není biologickým otcem dcery, je toliko zapsán v jejím rodném listě. Posledním místem bydliště žalobce bylo město Alčevsk v Doněcké oblasti. Do České republiky přijel poprvé v roce 1999 (měl platné pobytové oprávnění) a v jiných státech EU nikdy nepobýval. Žalobce v rozhovoru poté potvrdil skutečnosti ohledně jeho nelegálního pobytu a první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (viz výše). Ke svému zdravotnímu stavu dále uvedl, že trpí nadváhou a má několik dioptrií, jinak se cítí zdravý. Důvodem

žádosti o udělení mezinárodní ochrany je strach z možného povolání do armády.

26. Žalobce dále dne 17. 5. 2018 při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že jeho motivace k odjezdu z Ukrajiny v roce 1999 byla možnost získání práce v Polsku či na Slovensku. V důsledku hospodářské krize se ale rozhodl pracovat v České republice. Ohledně situace ve své vlasti žalobce uvedl, že informace získává od krajanů či na internetu. Dále sdělil, že v oblasti pod kontrolou vlády by byl „*jen Rus z Donbasu*“. Asi 80% obyvatel v Donbasu mluví rusky a většinou pak vycestují do Ruska. Nejezdí na ukrajinské území pod vládou Kyjeva. Již jen ruský jazyk je na Ukrajině neoblíbený. Informace, kterými disponuje žalobce ohledně situace na Ukrajině, se rozcházejí, ukrajinský tisk uvádí, že situace je „*v pořádku*“ a ruský tisk tvrdí opak. Žalobce spíše věří informacím od krajanů z Ukrajiny. Od nich také získal informaci, že je bombardován Alčevsk. Žalobce odmítá případný nástup do armády a upřesnil, že armádou má na mysli tu z Luhanské národní republiky (dále také „LNR“). Žalobce neví o tom, že by mu měl přijít povolávací rozkaz. Nedisponuje informací o tom, že v oblasti kontrolované ukrajinskou vládou probíhají odvody. Žalobce doplnil, že nyní za Ukrajinu bojují muži, kteří podepsali kontrakt. Zpočátku bylo hodně dobrovolníků. V LNR bojuje dle jeho názoru kdokoliv. V oblasti kontrolované ukrajinskou vládou nežijí žádní příbuzní žalobce. Má zde pouze matku, s níž ale ztratil v roce 2014 kontakt. Žalobce dále sdělil, že by se po návratu na Ukrajinu mohl usadit na území pod správou ukrajinské vlády, ale jeho život by byl špatný, protože nemluví ukrajinsky. Více se k této otázce vyjádřit nechtěl.
27. Ke svému životu poté uvedl, že se narodil v Doněcké oblasti, ve věku 4 a půl roku ho matka odvezla do Ruska, kde žil až do svých 20 let a absolvoval tam základní vojenskou službu. Poté se ale vrátil zpět do Doněcké oblasti, oženil se a po rozchodu s jeho manželkou žil spolu s jeho matkou v Alčevsku. Žalobce k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že tak jednal až nyní z důvodu, že stále vyčkával, že se situace na Ukrajině uklidní a válka skončí. K dotazu žalovaného, jakým způsobem žalobce přemýšlel nad legalizací svého pobytu od roku 2003, ten uvedl, že za tu dobu nevěděl, co má dělat. Měl totiž za to, že bez dokladů nelze dělat nic. Zákonům nerozumí. Ví, že potřebuje nějaký doklad k pobytu, ale žádný nemá a má za to, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je jeho jediná možnost. Žalobce je toho názoru, že bez dokladů ho teoreticky nepustí na Ukrajinu, jeden krajan mu měl navíc říci, že při ztrátě cestovního dokladu mu na Ukrajině nový nevydají. K tomu by navíc musel předložit i jiný doklad totožnosti, ten ale žalobce nemá a nezjišťoval si, jak by ho mohl získat. Finanční prostředky na živobytí v České republice získával na brigádách, v době mezi lety 2000-2003 byl zaměstnán. V případě návratu na Ukrajinu má obavy z konfliktů mezi rusky a ukrajinsky mluvícím obyvatelstvem. Má také strach, že by byl nucen jít do války nebo by byl zabit při náletu či bombardování. Za dobu konfliktu mělo proběhnout asi 5-6 mobilizací. Hlavním důvodem, proč se žalobce nechce do vlasti vrátit, je jeho osobní názor na politickou situaci a to obzvláště v oblasti transportu plynu do Evropy a v tomto ohledu problematických míst na Donbasu.
28. Žalovaný shledal, že situace na Ukrajině se od doby, kdy žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany poprvé, změnila. Proto přistoupil k meritornímu projednání věci a znovu se zabýval tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
29. Žalobci byla dne 9. 10. 2018 dána možnost se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a případně je doplnit. Žalobce se s obsahem správního spisu

seznámil, žádné doplnění nenavrhoval. Žalobce vyjádřil obavu, že na Ukrajině nežil již 20 let a bojí se návratu.

30. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z žalobcovy výpovědi, rozhodnutí PČR ze dne 21. 5. 2018, č. j. CPR-15290/ČJ-2018-931200-SV (o uložení trestu správního vyhoštění), ze spisového materiálu k předchozí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, č. j. OAM-3539/VL-07-2002, Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, jako například Informace MZV ČR, č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018; Informace MZV ČR, č. j. 111866/2018-LPTP ze dne 12. 6. 2018; Informace MZV ČR č. j. 115645/2017 ze dne 17. 10. 2017; Informace OAMP Ukrajina: Situace v zemi ze dne 14. 9. 2018; Informace OAMP Ukrajina: Vnitřně vysídlené osoby ze dne 10. 10. 2017; Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, Ukrajina: Krym, Doněck a Luhansk ze září 2017; Informace norského centra informací o zemích původu (LANDINFO)- Ukrajina: Vnitřně vysídlené osoby ze dne 19. 12. 2017, Informace Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických – Zprávy o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2017 ze dne 20. 4. 2018; Informace Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických – Zprávy o dodržování lidských práv v roce 2016 ze dne 3. 3. 2017, Zpráva Freedom House 2017 – Svoboda ve světě 2018, Ukrajina z ledna 2018; Informace OAMP Ukrajina – Národnostní menšiny ze dne 20. 9. 2017. Výroční zpráva Amnesty International 2017 – Ukrajina ze dne 22. 2. 2017, Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2016 Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 3. 3. 2017 a Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016.
31. Na základě takto zjištěného skutkového stavu věci poté dospěl krajský soud k následujícím právním závěrům.
32. Krajský soud předepisuje, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
33. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
34. Krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je jeho obava z vnitřního ozbrojeného konfliktu ve východní části Ukrajiny, pro nějž se nemůže vrátit do místa svého posledního bydliště ve vlasti. Žalobce má strach z povolání do armády a v případě návratu na ukrajinskou vládou kontrolované území má obavu z možných konfliktů rusky a ukrajinsky mluvících obyvatel (jakožto Rus z oblasti

Donbasu nehovoří ukrajinským jazykem). Žalobce také podotkl, že z důvodu absence platného cestovního dokladu by nemusel být vpuštěn zpět do vlasti.

35. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
36. Pokud jde o udělení azylu z důvodů vymezených v § 12 písm. a) zákona o azylu, pak to nepřicházelo vůbec v úvahu, protože žalobce zcela jasně uvedl, že nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou vůbec nespojoval.
37. Žalobce rovněž nevyjádřil přesvědčení, že by měl nárok na udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce sice uvedl, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byly obavy o jeho bezpečnost, jelikož v případě návratu do vlasti by mohl být odveden do oblasti bojů, či by mohl být v souvislosti s ozbrojeným konfliktem v místě jeho posledního bydliště vystaven smrtelnému nebezpečí. Zároveň by se mohl stát terčem útoků motivovaných nesnášenlivostí mezi rusky a ukrajinsky mluvícím obyvatelstvem. Přesto udělení azylu dle § 12 písm. b) citovaného zákona žalobce nenamítal.
38. Krajský soud se proto důvody pro udělení azylu vymezenými v § 12 písm. b) zákona o azylu podrobněji nezabýval. Obiter dictum však krajský soud konstatuje, že žalobce ani jednu z výše nastíněných skutečností nepodpořil důkazem, který by jednoznačně prokazoval, že mu jím uváděné nebezpečí hrozí. Jeho domněnky byly uvedeny ve zcela hypotetické rovině. Naopak žalovaný podložil své rozhodnutí aktuálními a zcela přílehlavými materiály, které obavy žalobce vyvrací (viz jejich výčet výše). Krajský soud je proto ve shodě se žalovaným toho názoru, že jednání, jemuž by měl být žalobce ve vlasti vystaven, nelze kvalifikovat jako azylově relevantní ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.
39. Totéž lze konstatovat ohledně neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. Udělení azylu dle § 13 zákona o azylu nepřicházelo s ohledem na zjištěný skutkový stav vůbec v úvahu.
40. Azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta. V posuzovaném případě není žalobce rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 zákona o azylu, proto na něj toto ustanovení nedopadá. Ostatně proti této části výroku rozhodnutí žalobce nevznesl žádných námitek.
41. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
42. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud rovněž odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např.

rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).

43. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
44. Pokud jde o tzv. humanitární azyl udělovaný dle § 14 zákona o azylu, důvody, pro které nelze žalobci humanitární azyl udělit byly v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaným podrobně popsány a krajský soud proti nim nemá výhrad. Ostatně stejně jako žalobce, který s nimi v žalobě nikterak nepolemizoval a naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu vůbec nenamítal.
45. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
46. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
47. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden ve třetím

odstavci na str. 4 napadeného rozhodnutí), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální nejen v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, ale i dnes.

48. Předně, žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť není sporu o tom, že Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily, a to pro všechny trestné činy již v roce 2000.
49. Krajský soud dále upozorňuje, že žalobci nesvědčí ani mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V tomto směru bylo žalobcem poukázáno na nepříznivou atmosféru panující vůči rusky mluvícímu obyvatelstvu na Ukrajině. Tato situace má žalobci, jakožto příslušníkovi této skupiny ztěžovat možnost sehnat si zde bydlení a zaměstnání. Díky tomu, že je rusky hovořící, mu má rovněž hrozit i nebezpečí napadání a dalšího ohrožení na životě ze strany občanů Ukrajiny.
50. Po pečlivém posouzení výpovědi žalobce o tvrzených potížích v zemi jeho původu musí krajský soud předně konstatovat, že jím poskytnuté informace jsou zcela obecné, nepodpořil je žádným relevantním a aktuálním podkladem či vysvětlením (pozn. veškeré žalobcem dodané materiály jsou staršího data než ty, které zajistil pro posouzení dané věci žalovaný). Žalobce dokonce nepoukázal ani na žádný konkrétní případ, kdy by měl být rusky mluvící obyvatel nějakým způsobem pronásledován, omezován na svých právech apod. Své obavy nastínil pouze v hypotetické rovině a uvedl, že nemá žádné známé ani příbuzné, s nimiž by měl na Ukrajině kontakt. I z této skutečnosti plyne, že žalobce pouze zcela na základě svých domněnek předjímá možné události, které se mohou a nemusí v místě jeho původu stát. Nelze tak přisvědčit žalobní námitce o pronásledování žalobce z důvodu jeho příslušnosti k určité sociální skupině „*rusky mluvících občanů žijících na Ukrajině*“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, je sociální skupina vymezena takto: „*Určitá sociální skupina ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotyčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu; rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotyčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu.*“ Aby bylo možné hovořit o azylově relevantním pronásledování (a to i ve smyslu udělení doplňkové ochrany dle zákona o azylu), musí být dle judikatury Nejvyššího správního soudu splněny další podmínky, a to příčinná souvislost mezi pronásledováním a příslušností k určité sociální skupině, dlouhodobost a intenzita potíží, možnost využití vnitrostátní ochrany či vnitřního přesídlení, nedostupnost či selhání ochrany v zemi původu. Je přitom zcela zřetelné, že tyto podmínky nebyly v případě žalobce splněny. Krajský soud by pro úplnost poukázal i na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, podle něhož pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponižení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže, resp. zcela hypoteticky nastíněné

obavy, ovšem pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze. V zemi původu nežije již 20 let a nikdy zde osobně nečelil žádným problémům. Krajskému soudu je navíc známo, že žalobce může využít pomoci ukrajinských státních orgánů, či konzulárních služeb Velvyslanectví Ukrajiny v Praze, jak vyplynulo z Informace MZV ČR, ze dne 17. 10. 2017, č. j. 115645/2017-LPTP. V souvislosti s možnostmi ochrany na území Ukrajiny lze zmínit dále např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36, ze kterého vyplývá, že Ukrajinu nelze považovat za zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. Z toho vychází i pozdější judikatura Nejvyššího správního soudu, např. usnesení ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31 či nedávné usnesení ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 451/2018 - 53.

51. Je třeba dále souhlasit s názorem žalovaného, že v případě žalobce je zcela namístě i možnost vnitřního přesídlení. Žalovaný navíc žalobci dokonce doporučil konkrétní místa, která by mu mohla nejvíce vyhovovat. Žalobce sám uvedl, že je mu známo, že konflikty na Ukrajině probíhají pouze ve dvou oblastech země. V tomto směru namítal jen to, že ve zbývajících oblastech se mu vzhledem k faktu, že je rusky mluvící, nebude snadno hledat zaměstnání a bude vystaven nepřátelskému chování ze strany ukrajinsky mluvících obyvatel. Krajský soud má za to, že se s touto otázkou žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal zcela dostatečně na str. 13-14 napadeného rozhodnutí, proto na jeho závěry odkazuje [této námitce se krajský soud věnuje i v souvislosti s vypořádáním námitek ohledně neudělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu]. Krajský soud proto uzavírá, že žalobcem namítaná nelehká ekonomická i sociální situace nemůže být bez dalšího důvodem pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení §14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Sám žalobce přitom uvedl, že: *„Přestože úřady a také přátelé, rodina a občanská společnost poskytují takovým osobám (myšleno tím osobám navracejícím se bez dokladů do vlasti) k dispozici dočasné ubytovací prostory, možnosti bydlení se obecně nacházejí ve venkovských oblastech, kde jsou malé šance k nalezení práce nebo jiné obživy[...].“* K otázce získání dokladů se žalovaný v průběhu správního řízení několikrát vyjadřoval a již v průběhu pohovorů se žalobcem ho o možném postupu k získání dokladů poučoval. Není pravdivé tvrzení žalobce, že by si musel své doklady opatřit pouze a jedinečně v místě svého posledního bydliště, či v místě narození. Žalovaný poukázal na fakt, že nový cestovní doklad za doklad ztracený vydává žadatelům každý zastupitelský úřad v zahraničí, tedy i na území České republiky. Argumentaci žalobce proto shledává krajský soud zcela účelovou.
52. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Ze zprávy MZV ČR č. j. 110372/2018-LTPT ze dne 16. 5. 2018 vyplývá, že není známo, že by občané Ukrajiny, kteří se vrací do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí či jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu byli po návratu na Ukrajinu nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob.
53. Krajský soud tak uzavírá, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu nehrozí.
54. Pokud jde o žalobcem namítaný důvod pro udělení doplňkové ochrany kvalifikovaný v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, je třeba konstatovat, že žalovaný se jím zabýval zcela vyčerpávajícím způsobem. Žalobce namítl, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí

skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a poukázal na skutečnost, že v Doněcké oblasti, z níž pochází, probíhá ozbrojený konflikt. Zároveň nesouhlasil se závěry žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.

55. Ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu vychází z čl. 15 písm. c) tzv. kvalifikační směrnice [původně směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany; nyní směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)].
56. Podmínky, které musí být splněny k tomu, aby žadateli o mezinárodní ochranu mohla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, podrobně popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68. Test aplikovatelný dle Nejvyššího správního soudu na dané ustanovení má tři kroky, které lze přeformulovat do následujících otázek: (1) nachází se žadatelova země původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu?; (2) je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou?; (3) hrozí žadateli o mezinárodní ochranu vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí? Aby bylo možné učinit závěr o existenci hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, musí být odpověď na všechny tři otázky kladná.
57. V nyní posuzované věci není sporu o tom, že na ukrajinském území probíhá vnitřní ozbrojený konflikt a že žalobce je civilistou. Krajský soud se proto dále zabýval otázkou, zda lze Ukrajinu zařadit k zemím, u nichž panuje tzv. totální konflikt. V případě totálního konfliktu totiž hrozí reálné nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje takovému reálnému nebezpečí. V případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu pak musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (v podrobnostech viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68).
58. Krajský soud v tomto směru proto poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která setrvale zastává názor, že ozbrojený konflikt na Ukrajině není sám o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť nejde o „totální konflikt“ (usnesení ze dne 15. ledna 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 9. prosince 2015 č. j. 6 Azs 232/2015 - 32, ze dne 13. prosince 2016 č. j. 6 Azs 291/2016 - 33, ze dne 22. února 2018 č. j. 8 Azs 123/2017 - 40 či ze dne 27. února 2019 č. j. 6 Azs 372/2018 - 31). Nebylo tomu

tak ani nikdy v minulosti.

59. Nicméně s ohledem na skutečnost, že ozbrojený konflikt probíhá právě v regionu, ve kterém žalobce pobýval před svým příchodem do České republiky (v Doněcké oblasti), je nutné posoudit, zda žalobce může nalézt účinnou ochranu v jiné části země. Možnost „vnitřní ochrany“ (někdy se také hovoří o „vnitřním útěku“ nebo „vnitřním přesídlení“) je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu a v čl. 8 kvalifikační směrnice. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je při posuzování možnosti vnitřní ochrany nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace), účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Právě uvedené lze shrnout do následujících čtyř kritérií, které je třeba hodnotit při zvažování aplikace daného institutu: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti; a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv (blíže viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74).
60. Žalovaný na základě shromážděných zpráv konstatoval, že možnosti stěhování v rámci Ukrajiny jsou standardní, vyjma oblastí, kde probíhají boje. Nejsou žádná úřední omezení v tomto směru. Krajský soud s uvedeným hodnocením souhlasí. O splnění prvních třech z výše citovaných kritérií podmiňujících aplikaci institutu vnitřní ochrany nelze mít žádných pochyb. Jiné části Ukrajiny jsou pro žalobce zcela jistě dostupné (ostatně s touto informací souhlasí i žalobce). Přesun do některé z těchto částí by byl účinnou ochranou před nebezpečím vážné újmy hrozícím v Doněcké oblasti, neboť ozbrojený konflikt se separatisty je omezen pouze na východní část Ukrajiny. Nucené navrácení do původní oblasti by žalobci podle všeho také nehrozilo.
61. Krajský soud následně po prostudování zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným konstatuje, že vnitřně přesídlené osoby se na Ukrajině potýkají s určitými potížemi, například při hledání ubytování či zaměstnání. Tyto potíže však nejsou natolik zásadní, aby nebylo možné považovat přestěhování z Doněcké oblasti do jiné části Ukrajiny za rozumnou alternativu. Právě uvedené platí obzvláště v případě osob, které nemají žádné zvláštní potřeby (tak jak je tomu i u žalobce). Ukrajinská vláda a další subjekty (nevládní organizace, mezinárodní humanitární organizace) se snaží přesídleným osobám v rámci svých možností finančně i jinak pomáhat. Zároveň nic nesvědčí tomu, že by přesídlené osoby čelily ve zvýšené míře například fyzickému násilí, či jiným obdobným zásahům do lidských práv. Ke stejným závěrům dospěl také Nejvyšší správní soud při hodnocení aktuální situace na Ukrajině vztahující se k závěru o splnění podmínek pro aplikaci institutu vnitřní ochrany (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 – 40, a usnesení ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Azs 261/2018 – 38). Pokud jde o námitku žalobce, že by mohl být povolán do armády, tato informace byla žalovaným také spolehlivě vyvrácena. Žalovaný poukázal na fakt, že žalobce ve svém věku (53 let) již nesplňuje věkový limit pro odvod do armády. Navíc je nesporné, že žalobci neměl přijít ani žádný

povolávací rozkaz. Tato námitka byla vznesena jen ve velice obecné rovině a vzhledem k informacím o zemi původu žalobce je zcela nepravděpodobné, že by byl nucen se v budoucnu bojů na Ukrajině účastnit (k tomu viz výše). Žalobci nelze přisvědčit v tom, že by žalovaný zjistil skutkový stav ohledně skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany (ať už azylu či ochrany doplňkové) v zemi jeho původu neúplně či nedostatečně či že by při vyhodnocování obstaraných důkazů porušil zásadu jejich volného hodnocení. Nejen, že žalovaný opíral své úvahy o aktuálnější informační zdroje, než byly ty, na které poukazoval žalobce, ale své závěry odůvodnil komplexně vzhledem k individuální situaci žalobce.

62. Krajský soud proto uzavírá, že v žalobcově případě nebylo prokázáno ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
63. Přisvědčit musí i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).
64. Soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona a azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně ještě jednou v podrobnostech odkázat.
65. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
66. Krajský soud dále podotýká, že žalovaným bylo v průběhu jednání před krajským soudem podotknuto, že žalobce několik let žije nelegálně v České republice bez dokladů a právního titulu k pobytu. Ať již k první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, tak druhé (projednávané) žádosti o mezinárodní ochranu uvádí krajský soud toto. Požádat o mezinárodní ochranu lze pouze bezprostředně po příjezdu osoby na území České republiky, v okamžiku, kdy k tomu má žadatel příležitost. V tomto směru lze i odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu např. ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004, či ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004, je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
67. K obavám žalobce ohledně jeho ekonomické situace po návratu do vlasti (nemožnost získat zaměstnání či nedostatek materiálního a sociálního zázemí) krajský soud připomíná, že ty nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani doplňkové ochrany podle § 14a stejného zákona (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs

6/2003-38, ze dne 30. 11. 2005, č. j. 2 Azs 222/2005-61, či ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3Azs 491/2004-43).

68. Vzhledem k výše uvedenému nezbyvá soudu než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny již citovaným zákonem o azylu.
69. Na závěr proto krajský soud konstatuje, že stejně jako žalovaný je rovněž on toho názoru, že s ohledem na zjištěný skutkový stav byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podána účelově. Je nepochybné, že žalobce odešel ze své vlasti z jiných důvodů, než byly jím namítané obavy z nasazení do oblasti bojů či obavy o svou osobu z důvodu jeho příslušnosti k určité skupině obyvatel (mluvících ruským jazykem). Z vlasti vycestoval dle jeho slov již v roce 1999 z ekonomického důvodu. Krajský soud dále nemůže přehlédnout fakt, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla žalobcem podána jen několik málo dní před tím, než bylo vydáno rozhodnutí, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na dobu čtyř let. Krajský soud má za to, že žádostí o udělení mezinárodní ochrany se žalobce snažil celou situaci pouze pozdržet.
70. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu).
71. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
72. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. října 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce